

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 29 januari 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen stödjer alla ansträngningar som syftar till att uppnå en rättvis och hållbar fred. Denna behöver vara grundad i folkrätten, inklusive FN-stadgan, och respektera Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende samt värna europeisk säkerhet.

Trots Ukrainas, Europas och USA:s samlade fredsanssträngningar visar Ryssland ingen genuin fredsvilja. I stället fortsätter de ryska angreppen mot Ukraina, inklusive mot civila och civil infrastruktur. För att ändra den ryska kalkylen och stärka Ukrainas ställning behöver EU fortsätta att ge omfattande stöd till Ukraina och sätta press på Ryssland.

Regeringen verkar för att EU i dialog med globala partner fortsätter att upprätthålla ett omfattande, förutsebart och strukturerat ekonomiskt stöd till Ukraina som är i linje med landets behov. Regeringen välkomnar att kommissionen i enlighet med överenskommelsen som nåddes vid Europeiska rådet i december, har lagt fram ett förslag om ett nytt lån till Ukraina om 90 miljarder euro för 2026–2027 och verkar för att lånet ska färdigställas så snart som möjligt.

Regeringen verkar för att EU omgående ska ta nästa steg i Ukrainas EU-anslutningsprocess i linje med kommissionens bedömning, för att reflektera Ukrainas reformframsteg. Det första förhandlingsklustret behöver öppnas utan dröjsmål, följt av ytterligare kluster. Regeringen stödjer även andra åtgärder som bidrar till att upprätthålla momentum i Ukrainas EU-anslutningsprocess, såsom rådets fortsatta tekniska behandling av förhandlingsdokument. Regeringen fortsätter även att aktivt stödja Ukrainas reformarbete och integration på EU:s inre marknad.

Regeringen arbetar för att EU fortsatt ska öka trycket på Ryssland. EU bör snarast anta ett kraftfullt 20:e sanktionspaket samt förstärka efterlevnaden av sanktionerna genom ytterligare åtgärder mot kringgående. Fler åtgärder bör vidtas för att ytterligare minska Rysslands energiintäkter, inklusive mot skuggflottan. Regeringen driver därför på för att EU ska besluta om ett fullt maritimt tjänsteförbud. EU bör även skärpa åtgärderna mot import av gödningsmedel från Ryssland och helt förbjuda export av lyxvaror från EU till Ryssland. Regeringen verkar också, tillsammans med likasinnade, för att EU ska införa importtullar mot fler sektorer i Ryssland och Belarus.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser som har begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Regeringen välkomnar de viktiga framsteg som gjorts för att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en skadeståndskommission. Regeringen verkar vidare för att uppmärksamma situationen för befolkningen på de temporärt ockuperade områdena och ett snabbt återvändande för de olagligt bortförda ukrainska barnen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 12 december 2025 inför rådet för utrikesfrågor den 15 december 2025.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen fördömer den iranska regeringens dödliga våld mot fredliga demonstranter och omfattande godtyckliga frihetsberövanden. Yttrande-, mötes- och demonstrationsfriheten måste respekteras. Detta markerades kraftfullt när Utrikesdepartementet kallade upp Irans ambassadör den 14 januari. Regeringen uppmanar iranska myndigheter att omedelbart släppa de som godtyckligt frihetsberövats och att återställa tillgången till internet för alla.

Det är viktigt att det internationella trycket på Iran upprätthålls och intensifieras. Regeringen driver på för att EU ska införa ytterligare sanktioner mot regimföreträdare som har varit inblandade i det dödliga våldet. Regeringen driver fortsatt att Islamiska revolutionsgardet IRGC ska listas under EU:s sanktionsregim mot terrorism.

Vapenvilan i Gaza är skör och det internationella samfundet har en viktig roll i att främja fortsatta steg mot en hållbar fred. EU behöver samlat bidra till Gazas stabilisering, övergångsstyre, återhämtning och återuppbyggnad. Genomförandet av fredsplanen måste ske inom ramen för folkrätten och bereda väg för en tvåstatslösning.

För att uppnå en hållbar fred måste Hamas avväpnas. Hamas kan inte heller ha en plats i ett framtida styre av Gaza. Regeringen fortsätter att verka för ytterligare sanktionslistningar mot dem som stöder, underlättar eller möjliggör våldshandlingar av Hamas och Palestinska islamiska jihad (PIJ).

Regeringen uppmanar Israel att frigöra de innehållna skatte- och tullintäkterna som är nödvändiga för att Palestinska myndigheten (PA) ska kunna reformeras och tillhandahålla samhällsviktiga tjänster till den palestinska befolkningen.

Fredsanskränkningarna förtar inte någon part dess skyldigheter enligt den internationella humanitära rätten, inklusive att säkerställa humanitärt tillträde och skydd av civila.

Regeringen ser med mycket stort allvar på de begränsningar som Israel infört och som hindrar internationella icke-statliga organisationer från att verka i Palestina. Regeringen verkar för att påtryckningarna på Israel i denna fråga ska fortsätta bland annat inom ramen för EU, eftersom de humanitära behoven för Gazas civilbefolkning fortsatt är enorma och det kvarstår betydande hinder för att den hjälp som behövs ska nå fram.

Regeringen verkar för stärkta och utökade mandat för EU-insatserna EUPOL COPPS och EUBAM Rafah för att stödja fredsanskränkningarna. Alla rättsliga aspekter – inklusive i förhållande till folkrätten och samtycke från Israel, PA och andra relevanta parter – behöver förtydligas och respekteras.

Regeringen förblir tydlig med att bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten, undergräver tvåstatslösningen och bidrar till en förhöjd konfliktnivå. Kraftigare åtgärder krävs för att vända den allvarliga utvecklingen på Västbanken. Regeringen fortsätter att driva förslag om ytterligare sanktionslistningar mot extremistiska bosättare och för att sanktioner införs mot extremistiska israeliska ministrar inom ramen för EU:s globala MR-sanktionsregim.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 12 december 2025 inför rådet för utrikesfrågor den 15 december 2025.

6. Stora sjöregionen

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Stora sjöregionen.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar för att EU ökar sitt engagemang och stöd för en fredlig lösning på den konflikt som utspelar sig i östra Demokratiska republiken Kongo. Diskussionen sker mot bakgrund av en upptrappning av våldet i december 2025. Striderna har fortsatt trots att flera fredsavtal skrivits under.

Den humanitära krisen i östra DRK är svår och det humanitära tillträdet är mycket begränsat. Sverige och EU är stora givare till den humanitära responsen i landet och i regionen. Regeringen verkar för att EU ska bidra till att förbättra det humanitära tillträdet och att humanitära frågor får en större plats i de olika medlingsprocesserna.

Regeringen stödjer tillsammans med EU de pågående medlingsansträngningar som leds av USA, Qatar och Afrikanska unionen (AU). Regeringen verkar för att EU ska öka sitt stöd till den afrikanska medlingen. Det är viktigt att undvika en spridning av konflikten till andra länder i regionen.

EU bör fortsatt sätta press på samtliga parter i konflikten att respektera de åtaganden som gjorts i Washingtonavtalet från 2025 och i Doha-processen. EU:s engagemang i regionen utgår från respekt för folkrätten, inklusive internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter, och EU har vid upprepade tillfällen uppmanat Rwanda att dra tillbaka sina trupper från kongolesiskt territorium samt upphöra med stöd till den väpnade gruppen M23.

Regeringen välkomnar det viktiga arbete som genomförs av EU:s särskilda sändebud för Stora sjö Johan Borgstam. Det stärker EU:s synlighet och roll som aktör. Det är angeläget att EU upprätthåller och fördjupar dialogen med länderna i regionen.

Sverige leder under första halvåret 2026 den internationella kontaktgruppen för Stora sjöregionen (ICG).

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Stora sjöregionen behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 21 juni 2024 inför rådet för utrikesfrågor den 24 juni 2024. Demokratiska republiken Kongo behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 21 februari 2025 inför rådet för utrikesfrågor den 24 februari 2025.